

bransch.nytt

Idéer och energinyheter för elinstallatörer

Ett eget vindkraftverk kan bli en vanlig syn i framtiden. En vinst för såväl ekonomin som miljön.

Enklare ansluta ett eget kraftverk

Ett eget litet kraftverk hemma på gården? Möjligheten finns. Det har blivit både billigare och enklare att exempelvis installera solceller eller små vindkraftverk.

Ofta är målet med att producera el för eget bruk, att sänka elkostnaderna eller bidra till att mer förnybar energi produceras. För E.ON Elnäts kunder kommer detta att bli enklare från och med den 1 maj. Genom att införa begreppet Egenproducent kommer även privatkunder att kunna ansluta förnybar elproduktion till elnätet.

- Vi öppnar upp för kunder att sätta upp en egen liten vindsnurra eller solcell för att producera el för eget bruk. Med egenproducent menar vi att elen stan-

nar inom de egna väggarna. För det krävs inga särskilda avtal. Skillnaden är att kunden får en mindre räkning från oss, förklarar Lars Pettersson, chef för produktavdelningen på E.ON Elnät.

Kravet vid all elproduktion är att elnätsägaren ska godkänna att det ansluts en elkraftkälla till nätet. Detta är av säkerhetsskäl - ska det utföras arbete på elnätet, måste man vara säker på att det inte är spänningssatt.

- Det är också viktigt att vi känner till kundens planer för att elmätaren ska fungera rätt. Tidigare mätare gör ingen skillnad på i vilken riktning elen går. Det innebär att om kunden skaffar en egen produktion så mäter mätaren detta som

om elen levererades från elnätet. Kunden får då betala också för sin egen produktion. Vi måste alltså byta mätare eller kanske omprogrammera de nya digitala mätarna.

Förenklad anslutning

För att förenkla för kunderna finns från den 1 maj två tydliga kategorier vid anslutning av förnybara energikällor. Det är kategorin Egenproducent respektive Kommersiell producent. Avtalen och pris-sättningen är olika.

Egenproducent (Gäller från 1 maj 2009)

Kunden kan vara egenproducent om

- Mätarsäkringens är på maximalt 63 Ampere.

fortsättning från föregående sida

- Kunden behåller sitt befintliga uttagsabonnemang för konsumtion.
- Avgifter och villkor utgår ifrån abonnemangstyp och säkringsstorlek.

De allra flesta kunder som ansluter en mindre produktionsanläggning till elnätet, producerar mindre el än de förbrukar i hemmet. Överproduktion är inte vanlig för dessa anläggningar.

Abonnemanget läses av varje månad. Som egenproducent kan kunden inte överlåta den el som produceras till försäljning, eftersom mätningen då måste ske timme för timme. Om kunden vill kunna sälja sin produktion eller sitt eventuella överskott vidare måste kategorin "Kommersiell producent" väljas.

Kommersiell producent

Kategorin avser kunder som kommer att producera mer el än de förbrukar. Kunden har möjlighet att delta i elhandeln och överlåta överskottsproduktionen till försäljning. Kunden får då ersättning från elhandelsbolag, elnätsbolag och för elcertifikat.

Som kommersiell producent har kunden två abonnemang, ett för inmatning av elproduktion på nätet och det befintliga uttagsabonnemanget för förbrukning. Produktionsabonnemanget måste enligt lag timmätas och kunden kommer årligen att debiteras en fast avgift för mätning och rapportering. Därutöver tillkommer nätavgifter för förbrukningsabonnemanget.

Säker anslutning

När kunden valt vilken kategori som passar bäst, kontaktar kunden en behörig elinstallatör. Därefter gör E.ON Elnät en teknisk bedömning av om nuvarande anslutning klarar av inkoppling av en produktionskälla.

E.ON Elnät ansvarar för nätanslutningen fram till kundens elmätare. Kunden ansvarar för att den egna installationen utförs enligt gällande regelverk av en behörig elinstallatör. Kunden ansvarar för att utrustningen är försedd med rätt skyddsutrustning.

- Genom att vi nu inför två tydliga kategorier blir anslutningen betydligt enklare att hantera för kunden. Det underlättar för mer förnybar energi, understryker Lars Pettersson.

Energimyndigheten har tagit fram bra informationsmaterial som riktar sig till privatpersoner, som funderar på att installera mindre vindkraftverk och solceller.

Intressant i Norrland

Serien med installatörsträffar fortsätter. Direkt efter årsskiftet var det installatörerna i Sundsvall och Sollefteå som hade möjlighet att lyssna på och diskutera aktuella förändringar i föreskrifterna.

Som vanligt låg tyngdpunkten under träffarna på aktuella förändringar i föreskrifterna och på andra säkerhetsfrågor.

Mats Olsson från Elsäkerhetsverket gjorde en pedagogisk genomgång av de viktigaste nyheterna i föreskrifterna. Från E.ON Elnät gick Willy Nilsson igenom förutsättningarna för AMI (Anslutning, Mätning, Installation) och Bengt Thulin tog bland annat diskussionen om behovet av rätt skyddsror vid förläggning av serviskabel.

Reservkraft var ytterligare en aktuell fråga. Det gäller att anläggningen blir rätt utförd så att det inte skapas brister i elsäkerheten genom att reservkraften kopplas in fel.

Totalt genomförs tolv träffar runt om i landet, med avslutning i Kalmar den 16 april. Liksom på övriga orter var uppslutningen i Sundsvall och Sollefteå god. Totalt kommer närmare 1000 installatörer att ha deltagit för att diskutera gemensamma behov.

Willy Nilsson föreläser.

Bengt Thulin ger raka besked om rör.

Intresset var stort från de församlade installatörerna, här i Sollefteå.

Skåp som klarar gränsen

Numera finns det en skarp gräns mellan när strömtransformatormätning ska användas (80A eller mer) och när direktmätning ska tillämpas (16A till 63A).

När kunden vill förändra sitt abonnemang över gränsen 63A / 80A måste mätarcentralen anpassas antingen för strömtransformatormätning eller för direktmätning. Denna anpassning är inte helt ovanlig. I exempelvis industrihotell där verksamheterna skiftar över tiden, kan kunderna ha helt olika effektbehov.

När kunden har en serviscentral byggd för strömtransformatormätning, men önskar maximalt 63A mätarsäkring, ska centralen modifieras för direktmätning. Numera finns ett mätarskåp för detta ändamål. Leverantör är Garo som har skåpet i sitt sortiment med E-nummer E 22 700 51, typbeteckning FLEXI-S-TD.

Skåpet gör anpassningen från transformatormätning till direktmätning enkel.

Två handböcker för säker reservkraft

Svensk Energi har gett ut två handböcker som utförligt beskriver hur reservkraft ska installeras. Målet är att underlätta installationerna och se till att det inte uppstår problem.

- **Reservkraftaggregat.** Tekniska anvisningar för anslutning av reservkraftaggregat i kundanläggningar. Beställningsnummer 30 439 hos Svensk Energi.
- **Stationära reservkraftanläggningar.** Anvisningar för säker drift. Beställningsnummer 30 388 hos Svensk Energi.

Serviscentralnormen SS 439 21 31 (utgåva 3) gäller för större anläggningar. Mindre inmatningsenheter för traktor och andra mobila reservkraftaggregat, byggs enligt SS 437 01 40.

Två saker bör poängteras. Reservkraft ska installeras först efter mätningen så att kunden slipper betala för sin egen produktion. Inmatningsenheten måste vara byggd enligt anvisningarna så att mätutrustningen inte spänningssätts baklänges. Detta är viktigt för säkerheten.

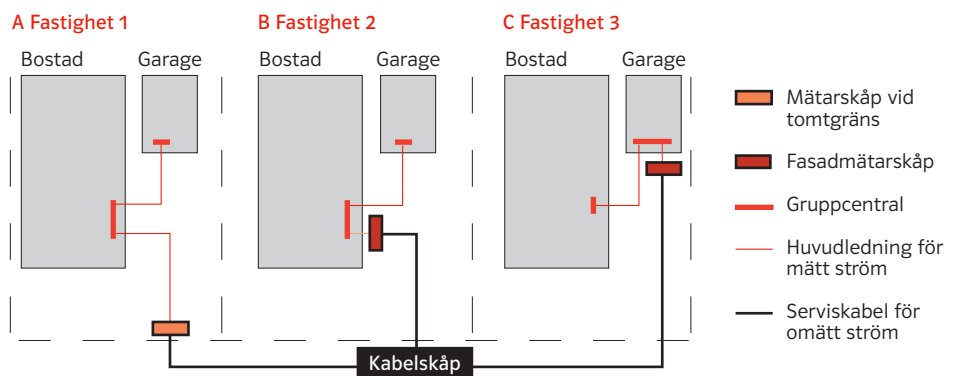

Vem får bygga ett eget elnät?

Fortfarande finns det frågetecken kring vilka elnät som kräver nätkoncession och vilka som inte behöver det. Enligt ellagen får endast den som har tillstånd, så kallad koncession, bygga elnät och överföra el för annans räkning. Men det finns undantag, vilket tidigare belysts här i BranschNytt.

Frågan har diskuterats på flera installatörsträffar. För att få klarhet i några typfall tog E.ONs representant upp frågan vid en temadag på Arlanda, där Elmarknadsinspektionen föreläste.

Bilden visar tre fall, där serviskabel går till fasadmätarskåp alternativt mätarskåp

på stativ vid tomtgräns. För huvudledningarna för mätt ström gäller undantag från kravet på nätkoncession enligt Svensk

Författningssamling 2007:215. Alternativen visar möjliga vägar att förlägga huvudledningarna.

E.ON Elnät stärker sin kundsupport

När kunder som har elnätspecifika frågor ringer till E.ONs Kundservice, får de tala med en kundrådgivare på Nätsupport. Det är en grupp på 15 personer som sitter samlade på E.ON Elnät i Norrköping. De arbetar uteslutande med elnätsfrågor och med att ge service när kunder ringer.

För att ytterligare förbättra servicen har gruppen organiserats om. Kundrådgivarna har placerats så att medarbetarna har nära kontakt med all verksamhet inom E.ON Elnät. Det ger samhörighet och samsyn kring elnätsfrågor internt. Kontaktvägarna kortas och svaren till kunderna blir då både bättre och snabbare.

På Kundsupport i Norrköping arbetar Tom Seisendahl, Per Carlsson, Martin Östh, Björn Ilander, Maria Karlsson, Anders Lygrell, Sofia Westgren, Jacob Arbman, Martin Löthman, Marie Adestam, Marie Sjöblom, Mikael Bergman, Carin Sköld Hallgren, Ingela Bergström, Mikael Wickberg och Annika Sjölander.

B

Frågor & Svar

Om de nya fjärravlästa mätarna förlorar kommunikationen kan en tekniker enkelt åtgärda problemet när fasadmätarskåp används.

Fasadmätarskåp – är de nödvändiga nu när det kommer nya fjärravlästa mätare?

I allra högsta grad. Med de nya mätarna är fasadmätarskåpen än viktigare. De fjärravlästa mätarna kommunicerar och skickar mätvärdesinformation till en mottagningsenhet. Kommunikationen sker antingen via elnätet eller via radiolänk och vi som har mobiltelefon vet att sändningen kan brytas. Förloras kommunikationen slår mätaren larm.

I bästa fall kommer överföringen återigen igång med automatik. I värsta fall måste de som ansvarar för mätvärdesinsamlingen åka ut och starta om kommunikationsenheten. Sitter mätaren då i ett fasadmätarskåp är detta relativt enkelt. Sitter mätaren inne i bostaden är det betydligt svårare att komma åt den. Då krävs det att tid bokas med den som har nycklar. Besöket blir både dyrare och framför allt störande för kunden.

Motsvarande gäller naturligtvis också för mätare i flerbostadshus. Sitter mätaren inne i lägenheten är den svåråtkomlig, sitter den centralt placerad i trapphuset underlättas åtgärd vid driftstörning.

Färdiganmälan – när ska den skickas in?

Färdiganmälan ska skickas in när installatören är klar med sitt arbete. När vi på E.ON fått Färdiganmälan skickar vi snarast en installationsorder till vår ramavtalsentreprenör. Han har då fem arbetsdagar

på sig att göra klart anslutningen.

Kommer Färdiganmälan långt i förväg, innan det är klart för installation av servisen, uppstår problem. Entreprenören måste då hålla koll på ärendet och ringa, ringa och ringa för att boka lämplig tid. Det kan lätt bli irriterande både för entreprenören och installatören.

Rätt är alltså att skicka in anmälan när det är klart för anslutning. Ange gärna på Färdiganmälan vilken dag du vill ha anslutningen gjord. Önskemålet skickar vi vidare till entreprenören. Men som sagt, se till att han har åtminstone fem arbetsdagar på sig att planera in jobbet.

Rör – Varför ska det vara så rörigt?

Rörigt är det inte! Vilka rör som ska användas för att få in servisen till huset är angivet i Svensk Standard. Kraven framgår av installationsmedgivandet.

Frågan är snarare varför vi är så noggranna. Svaret är att det handlar om säkerhet och enkelhet om kabeln måste bytas. Gräver någon på tomten ska det gula röret vara en varningssignal och ett skydd för elkabeln. Röret ska ha en slät insida för att kabeln enkelt ska kunna bytas ut om något skulle hända med den.

Därför är vi benhårda på att godkända rör ska användas.

bransch.nytt

Upplaga	10 000 ex
Ansvarig utgivare	Marika Östlin
Redaktionen	Bo Hansson Per-Olof Ransfjord Susanne Thorefeldt Ulf Silfverström
Adress	bransch.nytt E.ON Elnät Sverige AB 205 09 Malmö
Telefon	040-25 50 00
Fax	040-25 57 27
Webbplats	www.eon.se/installator

Skarpt läge för webbverktyg

Det nya webbverktyget för att enkelt kunna göra Förnamälan ser nu dagens ljus. De installatörer som har anmält sitt intresse i samband med installatörsträffarna, för att tidigt känna på det nya verktyget och delta i utvärderingen, har nu fått sina inloggningsuppgifter och kommit igång med en första utvärdering.

– Verktyget kommer att spara mycket tid och göra Förnamälan både enklare

och säkrare, förklarar Tommy Björk på E.ON Elnät. Om allt går som det ska, kommer vi med början den 30 mars att skicka ut användar-id och lösenord till alla installatörer som är registrerade hos oss. Vi kommer att skicka breven successivt, varför det kommer att ta några veckor innan utskicket är klart. Sedan är det fritt fram för det nya arbetsbesparande webbverktyget.